

Таблиця 2 – Шляхи вдосконалення системи обліку та контролю на МКП «Дніпропетровський електротранспорт»

Проблема	Заходи	Очікуваний ефект
Відсутність організованого документообігу ОЗ	Введення графіку документообігу з відображенням порядку формування, перевірки і обробки документів	Скорочення шляху оформлення та надходження даних документів до бухгалтерії, посилення контролю, підвищення оперативності і точності обліку
Відсутність єдиного порядку ідентифікації ОЗ	Запропоновано порядок присвоєння інвентарних номерів і введення рахунків аналітичного обліку	Вдосконалення аналітичного обліку ОЗ, посилення контролю за використанням і збереженням ОЗ. Розмежування податкового і фінансового обліку ОЗ
Низький рівень автоматизації обліку і контролю	Запровадження інформаційної системи обліку та контролю	Зниження трудомісткості ведення обліку і контролю, підвищення точності й достовірності результатів
Низький рівень проведення контролю	Навчання, підвищення кваліфікації персоналу, що здійснюється внутрішній контроль, регламентація функціональних обов'язків	Підвищення ефективності виконання контролю, достовірності результатів, своєчасне усунення недоліків.

ЗЛИТТЯ БАНКІВ ЯК СПОСІБ РЕОРГАНІЗАЦІЇ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Зайцева О.В.

Науковий керівник – Смірня С.М., канд. екон. наук, доцент

Одним із найважливіших заходів впливу на етапі реформування та вдосконалення банківської системи є реорганізація і реструктуризація банків. Реорганізація банків протягом останніх десятиліть виявилася важливим інструментом перетворень у банківському секторі, що, в свою чергу, вимагало регламентації зазначених економічних відносин на законодавчому рівні. Законом України «Про банки і банківську діяльність» уперше у вітчизняній практиці врегульовано питання реорганізації банків, яка дала змогу банківським установам рухатися разом із клієнтами на нові ринки та оновлювати застарілі види послуг. Загалом реорганізація коштує значно дешевше, ніж створення нових банків чи відкриття філій, а тому і керівництво банків, і акціонери надають перевагу саме їй.

Реорганізація банку – це злиття, приєднання, поділ, виділення банку, перетворення його організаційно-правової форми, наслідком яких є передача, прийняття майна банку, коштів, прав і обов'язків правонаступниками. Згідно з Законом України «Про банки і банківську діяльність» реорганізація банку здійснюється добровільно за рішенням його

власників або примусово за рішенням Національного банку України. Реорганізація розпочинається після затвердження Національним банком України плану реорганізації, який крім інших необхідних заходів повинен передбачити подання Національному банку України відповідних документів, необхідних для погодження статуту нового банку або для погодження змін до статуту існуючого банку. Злиття банківських установ передбачає створення нового банку, який є правонаступником, з передачею йому відповідно до передавальних актів усього майна, усіх прав і обов'язків двох чи більше банків водночас з їх ліквідацією. Приєднання банківських установ є припиненням функціонування одного чи більше банків з передачею ними відповідно до передавального акту всього їх майна, прав і обов'язків іншому банку, який є правонаступником. Головними чинниками, котрі визначають потребу і доцільність злиття банків та їхнього приєднання в умовах реформування банківської системи, є такі: 1) збільшення ступеня капіталізації; 2) підвищення питомої ваги банку на ринку позик, депозитів або інших видів банківських послуг; 3) зменшення ступеня витрат та собівартості банківських послуг; 4) зниження ступенів банківських та небанківських ризиків; 5) вихід на сучасні ринки; 6) збільшення конкурентоздатності тощо.

Різні способи реорганізації можуть бути застосовані не тільки щодо проблемних банків, а й до будь-яких, що функціонують нормально. Важливим є те, що в процесі реорганізації банк може вирішувати такі типові проблеми: зміна організаційної структури (відкриття відокремлених відділень, у тому числі філій, скорочення й ліквідація частини підрозділів, зміна, оновлення складу та чисельності працівників і керівників); зміна складу учасників, а також організаційно-правової форми; входження до тих чи інших банківських груп; зміна існуючих бізнес-процесів, технологічного процесу обслуговування клієнтів, менеджменту загалом. Головною метою реорганізації банку є пошук джерел розвитку на основі ефективного використання внутрішніх і зовнішніх ресурсів з метою запобігання процедурі банкрутства, збереження потенціалу і основних засобів банку та відновлення його ефективної діяльності.

Виходячи з викладеного, слід зазначити на головні цілі реструктуризації банків за таких умов реформування банківського сектору: зміцнення безпеки і стабільності банківського сектора України; забезпечення відповідного ступеня капіталізації банків та стабільного функціонування системи платежів і розрахунків; захист прав кредиторів та вкладників; покращення фінансового стану банків; підвищення рентабельності роботи в результаті концентрації чи розподілу капіталу, ро-

зширення чи спеціалізації, переорієнтації роботи банків, а також зміцнення довіри до них. На сучасному етапі банківській системі притаманні значні випадки банкрутства і ліквідації банків. На даному етапі показовим прикладом є злиття банків «Укрсоцбанк» та «Альфа-Банк Україна». Холдингова компанія ABN Holdings S. A. («Альфа-Груп») після завершення угоди про купівлю в італійській банківській групі UniCredit Group 100% акцій «Укрсоцбанку» планує об'єднати його протягом декількох років зі своєю українською «дочкою» – «Альфа-Банком». Як повідомляв УНІАН, холдингова компанія ABN Holdings S. A., яка володіє «Альфа-Банком», підписала угоду з італійською банківською групою UniCredit Group про купівлю 100% акцій «Укрсоцбанку». Структура угоди передбачає, що UCG передасть свій пакет акцій в «Укрсоцбанку» компанії ABN Holdings S. A. в обмін на випущені акції, що відповідають частці володіння в АВНН, що дорівнює 9,9%, після закриття угоди. Подальшим кроком в угоді буде отримання необхідних юридичних погоджень. Отже, процеси реструктуризації банків є неминучим явищем, яке має зазнати банківський сектор України, спираючись на юридичне його забезпечення. Дана ситуація дозволить збільшити привабливість національних банків на світовому банківському ринку і залучить ті потрібні грошові кошти, які допоможуть вийти банківській системі на якісно новий ступінь за рахунок процесів реструктуризації. Також потрібною є консолідація капіталу банків за допомогою їх реорганізації шляхом злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення, створення банківських об'єднань. За результатами аналізу процесів реорганізації та реструктуризації банків України слід дійти висновку, що іноземний капітал у банківській системі України щорічно збільшується і наближається до позначки 51%. Його зростання, у першу чергу, відбувається завдяки збільшенню кількості угод купівлі акцій українських банків іноземними інвесторами. Їх вартість та кількість також щорічно збільшується, що, у свою чергу, веде до збільшення капіталізації та рівня рентабельності капіталу куплених банків і, як наслідок, всієї банківської системи. Отже, надходження іноземного капіталу внаслідок процесів реорганізації та реструктуризації в банківському секторі України має позитивний вплив на розвиток всієї галузі.